

A Nemzeti Pedagógus Kar Országos Elnökségének Közleménye a Nat-tervezetről

Az NPK Országos Küldöttgyűlése által korábban elfogadott állásfoglalásnak megfelelően az NPK Országos Elnöksége továbbra is elkötelezett egy egyértelmű célokra alapuló, kidolgozott megvalósítási úttal rendelkező és biztosított megvalósíthatósági háttérrel rendelkező szakmai, tartalmi, módszertani paradigmaváltás mellett.

Az augusztus végén megismert Nat-tervezet fontos lépés lehet ennek megvalósítása felé. Egyértelműen a tervezet legfontosabb részének tekintjük a következőket:

- A tanulási és nevelési célok egy **komplex személyiséget** vetítenek elé, aki testben-lélekben egészséges, tisztában van szűkebb és tágabb közössége értékeivel, tiszteli és ápolja ezeket, mégis autonóm személyiség, aki tisztában van önmagával és az őt körülvevő világgal, továbbá felelős a jövőért.
- **Az aktív tanulásról** szóló részben csupa olyan nagyszerű és kívánatos dolog került kifejtésre, ami egy igazán élményekben gazdag pedagógiai folyamatot jelent nagyszerű tanulási környezetben, és amelyben a készségek, képességek fejlesztése kerül előtérbe.
- **A jelenség alapú oktatás** és hasonló értékek képviselője jelentős előrelépés lehet.

- A NAT azt sugallja, hogy játékos foglalkozásokkal, óvodában alkalmazott módszerekkel kezdődjön az iskolai élet, valamint, a **fejlesztő értékelést** tartja elsődlegesnek az első két évfolyamon, illetve az iskolára bízta a további hosszabbítást.
- **A különleges bánásmódot igénylő gyermekek** esetében az új NAT kihangsúlyozza, hogy a felelősség nem kizárólag a gyermeket nevelő pedagógusé.
- Szinte mindenütt megjelenik az **együttműködés a családokkal**, ismét jelezve, hogy közös a felelősség.

Ismételten hangsúlyozzuk azt is, hogy ezek eredményes megvalósításához rendelkezni kell azokkal a személyi, tárgyi, infrastrukturális feltételekkel, amelyek szükségesek. A Nat-nak nyilvánvalóan hatással kell lennie a pedagógusképzésre, illetve továbbképzéseknél kell segítenie a már pályán lévőket.

A háromszintű szabályozás elve szerint a Nat kormányrendeletként való megjelenése után miniszteri rendeletként a tantárgyi szerkezetet, tartalmakat és óraszámokat kibontó, több változatban készülő kerettanterveknek kell megszületnie, majd ezeket adaptálva kell az iskoláknak saját pedagógiai programjukat és ennek részeként helyi tantervüket elkészíteniük. Ez nem pusztán egy adminisztratív feladat az iskolák számára, bár annak sem kevés. Ahhoz, hogy az új Nat üdvözlendő elvei ne ragadjanak meg a fióknak készülő papír szintjén, szükség van arra, hogy a helyi tanterveket a nevelőtestületek valóban átgondoltan és szakmailag megalapozottan készítsék el, valamint, hogy az új célokkal azonosuljanak, és az azok eléréséhez szükséges elveket a konkrét végrehajtás dokumentumaiban is megjelenítsék, továbbá ezekre felkészüljenek, és ezeket végrehajtsák.

Ehhez mindenképpen sok időre, és sokkal több erőforrásra, sőt a pedagógus-szerepek hosszú távú, stratégiai újragondolására van szükség, máskülönben nincs az a zseniális új tanterv, ami előrelépést jelenthetne. Javasoljuk, hogy az új Nat és kerettanterv tényleges bevezetésének céldátumát csak azután jelöljük ki, ha a két dokumentum már elkészült, és jogszabályi legitimitációja is megtörtént. Ez lehetőséget adna a nyugodt szakmai párbeszédre, és az intézmények sem szembesülnének lehetetlen szakmai és adminisztratív feladatokkal.

Megértjük ugyanakkor azt is, hogy a változásra égető szükség van, valóban jó lenne, ha mielőbb elindulhatnának a mindenki által kívánatosnak tartott folyamatok. Az ellentmondás feloldására azt javasoljuk, hogy amennyiben ennek jogi feltételei tavaszra adottak lesznek, pilot program keretében önkéntes vállalással, területileg és minden más értelemben reprezentativitást biztosító kiválasztással 2019 szeptemberében induljon el a kipróbálás az új Nat és új kerettanterv legfontosabb elvei alapján.

Ez a lehetőség konkrét tapasztalatokat adhat az esetleges módosításokhoz is. Támogatnánk azt is, hogy felmenő rendszerben például a hat évfolyamos gimnáziumok két év elteltével belépjenek a megvalósításba, illetve bizonyos tantárgyak esetén a felmenő rendszernél korábban lehessen elkezdni, szintén önkéntes alapon az új Nat elvei szerinti oktatást.

Teljes körűen és kötelezően viszont csak a jogszabályok körültekintő, határidőkkel nem sürgetett szakmai párbeszéd utáni korrekciója és elfogadása után kerüljön bevezetésre az új Nat és kerettanterv, kellő időt biztosítva minden intézménynek a megfelelő felkészülésre, és a fenntartóknak a szintén megfelelő szakmai párbeszéd eredményeként megállapított szükséges feltételek biztosítására!

Az NPK december elején tartott országos küldöttgyűlésén azt a tájékoztatást kaptuk, hogy a tervezet készítői illetve az EMMI Tartalomfejlesztési Főosztálya beépítette a véleményeket a tervezetbe. A megkezdett párbeszéd folytatása szempontjából nagyon fontosnak tartjuk, hogy ezek a változások mielőbb megismerhetőek legyenek.